

HAKUILMOITUS
VN/10853/2020**Täydentävä valtionavustushaku IPS – Sijoita ja valmenna - mallia vuonna 2023 toteutettaville hankkeille**

Sosiaali- ja terveysministeriö ilmoittaa haettavana olevasta valtionavustuksesta työelämään kuntouttavien mielenterveyspalvelujen (IPS-mallin) jatkamiseen 1.1.2023 – 30.6.2023. Haettavana olevan valtionavustuksen määrä on yhteensä noin 1,1 miljoonaa euroa. Valtionavustusta voidaan myöntää psykiatrisen erikoissairaanhoidon palveluja tarjoaville kunnalle, hyvinvointialueille ja HUS-yhtymälle, joille on myönnetty valtionavustusta mallin toimeenpanoon vuonna 2020 tai 2021. Rahoituksella edistetään IPS-mallin toimeenpanon suunnittelua ja toimeenpanoa hyvinvointialueilla.

Pääministeri Sanna Marinin hallituksen hallitusohjelman mukaisesti on laadittu kansallinen, poikkihallinnollinen mielenterveysstrategia. Osana mielenterveysstrategiaa kehitetään työelämään kuntouttavia mielenterveyspalveluja IPS-kehittämishankkeella.

IPS-mallissa kyse on **tuetun työllistymisen näyttöön perustuvan työhönvalmennuksen toteuttamisesta** psykiatriseen hoitoon ja kuntoutukseen integroituna palveluna. IPS-toimintamallista on saatu hyviä työllistymistuloksia erityisesti vaikeisiin mielenterveyden häiriöihin sairastuneiden henkilöiden keskuudessa.

Täydennyshaun hankehakemus tulee tehdä koko hankkeen kestolle 1.1.2023 – 30.6.2023. Avustuksen käyttöaika ja käytön ehdot määritellään avustuspäätöksessä. Avustukset rahoitetaan valtion talousarvion momentilta 33.60.39. Myönnettävän valtionavustuksen enimmäismäärä voi olla enintään 80 prosenttia hankkeen valtionavustukseen oikeuttavista kustannuksista.

Valtionavustusta voidaan myöntää sille kunnalle, hyvinvointialueelle tai HUS-yhtymälle, joka on merkitty hakemukseen hankkeen hallinnoinnista vastaavaksi tahoksi. Valtionavustuksen saaja on päävastuussa hankkeelle myönnetyn valtionavustuksen käytöstä ja hankkeen hallinnoinnista. Mikäli hanke toteutetaan usean toimijan yhteenliittymänä, on hakija hankehallinnoija ja valtionavustuksen saaja ja tällöin muilta toteuttajilta edellytetään sitoumus osallistumisesta.

Avustukseen sovelletaan seuraavia säädöksiä: valtionavustuslaki ([688/2001](#)) ja valtioneuvoston asetus sosiaali- ja terveydenhuollon kehittämishankkeiden valtionavustuksista vuosina 2020–2023 ([13/2020](#)).

Avustuksen tavoite ja käyttötarkoitus

Rahoitettavien hankkeiden tavoitteena on mielenterveyden häiriöihin sairastuneiden henkilöiden ja mielenterveyskuntoutujien työmarkkinoille pääsyn, paluun ja siellä pysymisen edistäminen. IPS-toimintamallin käyttöönotto ja juurtuminen käytäntöön edellyttävät psykiatrisen hoidon ja kuntoutuksen sekä työllistymistä tukevien palveluiden uudenlaista,

tiivistä yhteistyötä. Valtionavustushankkeissa mallinnetaan ne käytänteet, joilla tuetun työllistymisen näyttöön perustuva IPS-työhönvalmennus toteutuu psykiatriseen hoitoon ja kuntoutukseen integroituna palveluna hyvinvointialueella. Hankkeissa työllistymisen tuen ja psykiatrisen hoidon ja kuntoutuksen sekä työllistyvien osalta työterveydenhuollon palveluista rakennetaan toisiaan tukeva palveluprosessi.

Kehittämishankkeen työllistymis- ja taloudelliset tavoitteet ovat:

- Alueellisiin kokeiluihin osallistuvat mielenterveyden häiriöihin sairastuneet henkilöt työllistyvät erityyppisiin ja erimittaisiin työsuhteisiin.
- Kokeiluihin osallistuvien osaaminen ja työpanos ovat yhteiskunnan ja työnantajien käytössä.
- Työllistyneiden kokonaisansiot lisääntyvät ja tarve sosiaaliturvaetuuksille vähentyy.

Lisäksi IPS -kehittämishankkeella on hyvinvointitavoitteita:

- IPS -toimintaan osallistuminen ja työllistyminen lisäävät kokeiluihin osallistuvien koettua terveyttä ja elämänlaatua, työ- ja toimintakykyä, omaa toimijuutta ja yhteiskunnallista osallisuutta. Toimintaan osallistuminen ja työllistyminen tukevat kokeiluihin osallistuvien kuntoutumista ja vähentävät riippuvuutta hoitojärjestelmästä.

IPS-kehittämishankkeen tarkemmat tavoitteet löytyvät tällä STM:n verkkosivustolla (stm.fi) olevasta hankeohjelmasta.

Avustusta saavalta kehittämishankkeelta edellytetään (asetus 13/2020, 2 §), että:

1. hanke on tarpeellinen sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämiseksi ja se tukee palveluiden kehittämistä ja tehostamista, hyvien käytäntöjen levittämistä sekä toimintatapojen uudistamista;
2. hankkeella on kiinteä yhteys julkiseen sosiaali- ja terveydenhuoltoon;
3. hankkeessa otetaan huomioon valtakunnalliset sosiaali- ja terveydenhuollon rakenneuudistusta koskevat linjaukset;
4. hankkeessa otetaan huomioon tarvittava poikkihallinnollinen yhteistyö; ja
5. hankkeen voidaan arvioida olevan tuloksellinen ja laaja-alaisesti hyödynnettävä.

Avustusta saa käyttää vain siihen tarkoitukseen, johon se on myönnetty. Valtionavustusta maksetaan toteutuneiden, hyväksyttävien kustannusten perusteella. Valtionavustukseen oikeuttavia kustannuksia ovat (asetus 13/2020, 6 §) hankkeen toteuttamisen kannalta tarpeelliset ja määrältään kohtuulliset hankkeen hallinnointikustannukset, henkilöstökustannukset, matkakustannukset, toimitilojen vuokrat, välittömästi hankkeen toteuttamiseen liittyvät irtaimen omaisuuden hankintakulut, ulkopuolisista lähteistä hankitun tutkimuksen ja tietämyksen sekä konsultoinnin ja vastaavien asiantuntijapalveluiden kustannukset sekä muut hankkeen toteuttamiseksi välttämättömät kustannukset. Hyväksyttävät kustannukset ja avustuksen käytön tarkemmat ehdot määritellään valtionavustuspäätöksessä.

Avustuksen hakeminen

Haku valtionavustuksiin alkaa 1.8.2022 ja päättyy 26.8.2022 klo 16.15. Määräajan jälkeen saapuneita hakemuksia ei käsitellä.

Valtionavustusta haetaan STM:n valtionapuhakulomakkeella, jonka lisäksi tulee toimittaa hankkeen talousarvio ja suunnitelma avustuksella toteutettavasta toiminnasta sekä viestintä- ja arviointisuunnitelmat. Hankesuunnitelman enimmäispituus on 20 sivua. Hakemukseen tarvittavat pakolliset liitteet on mainittu hakulomakkeessa. Hakuun tarvittavat asiakirjapohjat ovat ladattavissa käyttöön [tällä sivustolla \(stm.fi\)](https://stm.fi). Viestintä- ja arviointisuunnitelma tehdään vapaamuotoisesti, enintään 2 sivua/suunnitelma.

Hakijan lisäksi myös kaikki hankkeeseen osallistuvat osatoteuttajat tulee ilmoittaa hakemuksessa ja erillisissä talousarvioissa. Osatoteuttajiksi luetaan toimijat, joille avustusta siirretään, tai jotka osallistuvat hankkeen omavastuuosuuteen työpanoksella, ilman avustuksen siirtoa.

Hakemus liitteineen toimitetaan sähköisessä muodossa sosiaali- ja terveysministeriön osoitteeseen kirjaamo@stm.fi. Otsikoi sähköposti "Täydennyspöytäkirja IPS - Sijoita ja valmenna! – valtionavustukseen vuosille 2022 - 2023 toteuttaville hankkeille".

Avustuspäätökset

Avustukset ovat harkinnanvaraisia. Sosiaali- ja terveysministeriö voi myöntää avustusta vain, jos valtionavustuslain ja avustuksista annetun asetuksen mukaiset avustuksen myöntämisen yleiset edellytykset täyttyvät. Ministeriö ottaa yleiset edellytykset huomioon myös avustuksen määrää harkittaessa. Valtionavustus voi olla enintään 80% hankkeen hyväksyttävistä kustannuksista.

Hakemusten arviointi perustuu seuraaviin asetettuihin arviointikriteereihin

- Hanke täyttää valtionavustushankkeille asetetut yleiset myöntämisen edellytykset
- Hankkeen toimenpiteet edistävät -kehittämishankkeen tavoitteita; työhön kuntouttavien palveluiden kehittäminen
- Hankkeen toimenpiteet edistävät -kehittämishankkeen tavoitteita; mielenterveyden häiriöihin sairastuneiden työllistymisen ja työllisyyden edistäminen
- Hankkeen toimenpiteet edistävät -kehittämishankkeen tavoitteita; ammattilaisten osaamisen lisääminen ja vahvistaminen
- Hankkeen toimenpiteet edistävät -kehittämishankkeen tavoitteita; arviointitutkimukseen osallistuminen
- Hankesuunnitelma on realistinen (esim. hankkeen organisointi, vastuunjako, talousarvio suhteessa esitettyihin toimenpiteisiin, toteuttamiskelpoinen aikataulu)
- Hakemuksessa on kuvattu, miten hanke sovitetaan yhteen muiden hankkeen toiminta-alueella toteuttavien kokeilujen ja / tai hankkeiden kanssa
- Hakemuksessa on kuvattu hankkeen lähtötilanne, tavoitteet, toteutus ja toimenpiteet sekä tulokset ja niiden juurruttaminen selkeästi ja konkreettisesti (esim. osatavoitteet ja mittarit)
- Hankesuunnitelmassa on kuvattu, miten hanke toteuttaa alueellista viestintää
- Hakemuksesta ja jatkokautta (1.1.2023- 30.6.2023) koskevasta suunnitelmasta ilmenee, että jatkorahoituksella jatketaan toimintaa, johon alkuperäinen IPS-hankerahoitus on myönnetty.
- Hakemuksessa ja jatkokautta koskevassa suunnitelmassa kuvataan riittävällä tasolla toimia, joilla juurruttamistyötä hyvinvointialueella toteutetaan. Hakemuksesta ja jatkokautta koskevasta suunnitelmasta ilmenevät toimintamallit, joilla IPS-työhönvalmennusta juurrutetaan osaksi hyvinvointialueiden psykiatrista hoitoa ja kuntoutusta.

Sosiaali- ja terveysministeriö tekee avustuspäätökset syksyllä 2022. Hakijoille ilmoitetaan päätöksestä kirjallisesti.

Lisätietoja

Mielenterveysstrategia: <https://stm.fi/mielenterveyslinjaukset>

Avustusta koskeviin kysymyksiin vastaa sosiaali- ja terveysministeriössä erityisasiantuntija Mikko Hytönen, etunimi.sukunimi@gov.fi, puh. +358 295 163 084

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos tukee alueita hankkeiden valmisteluun ja toimeenpanoon liittyvissä tehtävissä.

Hakemusta koskeviin kysymyksiin vastaa Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksessa: projektipäällikkö Helka Raivio, etunimi.sukunimi@thl.fi, puhelin +358 295 247183